Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 139/2026
26.02.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић, Јасминке Обућина, Татјане Матковић Стефановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у парници по тужби АА, предузетника, Агенција за вештачење и консалтинг, из ..., чији је пуномоћник Ивана Милосављевић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде - Високи савет судства - Основни суд у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 2999/21 од 12.06.2025. године, у седници већа одржаној 26.02.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 29999/21 од 12.06.2025. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду Гж 29999/21 од 12.06.2025. године и пресуда Првог основног суда у Београду 35П 25947/20 од 09.06.2021. године, тако што се одбија тужбени захтев да се обавеже тужена Република Србија - Министарство правде - Високи савет судства - Основни суд у Крагујевцу, да тужиоцу АА, предузетнику, Агенција за вештачење и консалтинг, из ... исплати износ од 3.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 04.07.2017. године, до исплате и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове целог поступка у износу од 24.000,00 динара, у року од 8 дана од дана достављање писаног отправка пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Први основни суд у Београду је донео пресуду 35П 25947/20 дана 09.06.2021. године, којом је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао тужену да тужиоцу на име дуга исплати износ од 3.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.07.2017. године до исплате и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 42.800,00 динара.

Виши суд у Београду је пресудом Гж 2999/21 од 12.06.2025. године одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио наведену првостепену пресуду, те одбио захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила благовремену ревизију, позивом на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Према одредби члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 10/2023 – др. закон), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјаног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), а о дозвољености и основаности ревизије одлучује Врховни суд, у већу од пет судија.

Применом одредаба члана 404. Закона о парничном поступку Врховни суд је одлучио да дозволи одлучивање о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку и закључио да је ревизија тужене основана, јер је побијана пресуда донета погрешном применом материјалног права.

Пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању на основу кога је донета побијана пресуда, у предмету Основног суда у Крагујевцу који је вођен под П 2572/16, тужилац је као судски вештак израдио налаз и мишљење и доставио га суду 02.09.2016. године, а дана 17.05.2017. године, суд је наложио тужиоцу да допуни основни налаз и мишљење. Тужилац је поступио по том налогу и 04.07.2017. године суду предао допунски налаз и мишљење са рачуном број 686/17 у којем су трошкови и награда за вештачење одређени у износу од 3.500,00 динара, с тим да обавеза плаћање доспева одмах. На основу увида у списе предмета Основног суда у Крагујевцу П 2572/16, првостепени суд је утврдио да се у предмету не налази доказ да је тужиоцу исплаћена награда за обављено вештачење по предатом рачуну. У том поступку суд је наложио пуномоћнику тужиоца да уплати износ од 3.500,00 динара на име трошкова и награде за обављено допунско вештачење од 04.07.2017. године. Пуномоћник тужиоца у том поступку није поступио по налогу суда и вештаку, овде тужиоцу није исплаћен износ од 3.500,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања судови су закључили да је пропуст поступајућег суда, који у редовним околностима након што вештак преда суду налаз и мишљење одређује исплату претходно предумљеног износа на име награде за обављено вештачење, што пре али ни након што је допунски налаз и мишљење израђен и предат суду, није наплатио износ од 3.500,00 динара од лица које је дужно да иницијално сноси

трошкове вештачења, те тај износ није исплатио вештаку, овде тужиоцу на име награде за обављено допунско вештачење. Како је у рачуну тужиоца назначено да обавеза плаћања доспева одмах по пријему рачуна, закључују да је тужена даном пријема рачуна пала у дужничку доцњу, па су обавезали тужену да тужиоцу исплати износ од 3.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.07.2024. године до исплате.

Врховни суд закључује да дужничко-поверилачни однос између тужиоца и тужене није настао на основу рачуна испостављеног од стране тужиоца за обављене радње допунског вештачења, како то погрешно закључују нижестепени судови.

Право тужиоца на накнаду трошкова и награду за вештачење засновано је на одредбама Закона о парничном поступку и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, као законском извору облигације. Према одредбама члана 268. Закона о парничном поступку, вештак има право на накнаду путних трошкова и трошкова исхране и смештаја у складу са посебним прописом, на изгубљену зараду и трошкове вештачења, као и право на награду за извршено вештачење (став 1.), а странка која је предложила вештачење или ако је суд наложио странци да сноси трошкове вештачења одређеног по службеној дужности плаћа накнаду и награду вештака (став 3.). Из оваквог одређења произилази закључак да је обавеза да испуни потраживање вештака на основу права одређеног законом, на странци којој је то наложио суд. У конкретном случају суд је наложио тужиоцу да вештаку, овде тужиоцу, плати накнаду и награду у износу кога је одмерио на 3.500,00 динара. Према томе, обавеза на снашање трошкова вештачења, односно награде за вештачење овде тужиоцу за изређени допунски налаз у износу од 3.500,00 динара, је на тужиоцу у поступку који је вођен пред Основним судом у Крагујевцу под П 2572/2016, јер је то тако одређено налогом поступајућег суда у складу са одредбом члана 268. став 3. Закона о парничном поступку.

Према одредбама Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“ бр 9/2016 и 62/2016) лице подноси захтев за накнаду трошкова одмах по извршеној радњи због које је учествовао у поступку (члан 31. став 1.). О захтеву за накнаду трошкова и за награду суд одлучује посебним решењем, на основу кога се исплаћују трошкови (члан 33. став 1.).

Према одредбама Закона о парничном поступку, парнични трошкови обухватају и награду за рад адвоката и других лица којима закон признаје право на награду (члан 150. став 2.). Ако странка предложи извођење доказа, дужна је да по налогу суда унапред положи износ потребан за подмирење трошкова који ће да настану поводом извођења доказа (члан 152. став 1.). Како се у погледу накнаде трошкова и награде вештака сходно примењују одредбе члана 258. став 2. и 3, у решењу којим се одређују трошкови суд ће да одлучи да се одређени износ исплати из положеног предујма, а ако предујам није положен, наложиће странци да одређени износ плати вештаку у року од осам дана. Жалба против тог решења не задржава извршење решења.

Према утврђеном чињеничном стању, поступајући суд у предмету П 2572/2016 је поступио у складу са цитираним одредбама тако што је наложио тужиоцу да уплати на име допунског налаза вештака износ од 3.500,00 динара на пролазни депозит суда и да доказ достави суду под претњом пропуштања. Из утврђеног чињеничног стања не произилази да је тужилац био онемогућен у остваривању свог потраживања према тужиоцу у поступку, на основу налога који је у том поступку тужиоцу дат. Према стању

у списима предмета, након што је Основни суд у Крагујевцу у предмету П 2572/16 наложио 17.07.2017. године тужиоцу да уплати 3.500,00 динара, на име допунског налаза вештака, вештак у наведеном посутпку није тражио од суда да о захтеву за накнаду трошкова и награду одлучи посебним решењем, против кога изјављена жалба не задржава извршење и на основу кога би могао остварити своје потраживање, већ је даље поступао тако што се изјашњавао на поднесак туженог са примедбама на дати допунски налаз и мишљење. Тужилац се није обраћао суду са захтевом за доношење решења у ситуацији када тужилац није поступио по налогу који му је суд дао. Произилази да је тужилац некоришћењем права у поступку пред судом узроковао настанак штете коју је трпео због непоступања тужиоца по налогу суда.

Према томе, не произилази да је тужена дужник законске облигације према тужиоцу као вештаку у судском поступку, нити да је својим пропустима у поступању суд онемогућио тужиоца да оствари потраживање према странци у судском поступку, да би постојао основ одговорности тужене за штету услед неправилног рада органа тужене.

То су разлози због којих су преиначене нижестепене пресуде и одбијен је тужбени захтев, као неоснован применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлучено је о трошковима целог поступка по одредби члана 165. став 3. Закона о парничном поступку тако што је тужилац обавезан да туженој накнади трошкове у износу од 6.000,00 динара за састав поднеска са одговором на тужбу и 18.000,00 динара за састав жалбе против првостепене пресуде, применом одредаба члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, те Тарифе о накнадама трошковима и наградама за рад адвоката у вези са одредбом члана 162. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић